PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMO (antroji kolegija) NUTARTIS
2005 m. lapkričio 28 d.*

Byloje T-94/04

European Environmental Bureau (EEB), įsteigtas Briuselyje (Belgija),

Pesticides Action Network Europe, įsteigtas Londone (Jungtinė Karalystė),

International Union of Food, Agricultural, Hotel, Restaurant, Catering, Tobacco and Allied Workers' Associations (IUF), įsteigta Ženevoje (Šveicarija),

European Federation of Trade Unions in the Food, Agricultural and Tourism sectors and allied branches (EFFAT), įsteigta Briuselyje,

Stichting Natuur en Milieu, įsteigta Utrechte (Nyderlandai),

Svenska Naturskyddföreningen, įsteigta Stokholme (Švedija),

atstovaujami advokatų P. van den Biesen, G. Vandersanden ir B. Arentz,

ieškovai,

* Proceso kalba: anglų.

prieš

Europos Bendrijų Komisiją, atstovaujamą B. Doherty, nurodžiusią adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovę,

palaikomą

Syngenta Ltd, įsteigtos Guildford (Jungtinė Karalystė), atstovaujamos *solicitor* C. Simpson ir *barrister* D. Abrahams,

įstojusios į bylą šalies,

dėl 2003 m. gruodžio 1 d. Komisijos direktyvos 2003/112/EB, iš dalies pakeičiančios Tarybos direktyvą 91/414/EEB, kad būtų įrašyta veiklioji medžiaga parakvatas (OL L 321, p. 32), panaikinimo,

EUROPOS BENDRIJŲ PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS
(antroji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas J. Pirrung, teisėjai A. W. H. Meij ir I. Pelikánová,

kancleris E. Coulon,

priima šią

Nutartį

Teisės aktai

Direktyva 91/414/EEB

1 1991 m. birželio 15 d. Tarybos direktyvos 91/414/EEB dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką (OL L 230, p. 1) 4 straipsnis nustato bendras augalų apsaugos produktų registravimo ir pateikimo į rinką, registracijos peržiūrėjimo ir panaikinimo sąlygas ir procedūrą. Šiuo atžvilgiu direktyvos 4 straipsnio 1 dalies a punkte nurodoma, kad gali būti registruojami tik tie produktai, kurių veikliosios medžiagos įrašytos į I priedo sąrašą.

2 Sąlygos, reikalaujamos siekiant įrašyti veikliąsias medžiagas į I priedą, nurodytos Direktyvos 91/414 5 straipsnyje. Veiklioji medžiaga gali būti įrašyta į I priedą, jeigu, atsižvelgiant į mokslo ir technikos žinias, tikimasi, kad augalų apsaugos produktai, savo sudėtyje turintys veikliosios medžiagos, atitinka tam tikras sąlygas, susijusias su jų nekenksmingumu žmonėms, gyvuliams ir aplinkai.

3 Pagal direktyvos 8 straipsnio 2 dalį, nukrypstant nuo jos 4 straipsnio nuostatų, valstybės narės gali per pereinamąjį laikotarpį įregistruoti ir pateikti į vidaus rinką augalų apsaugos produktus, savo sudėtyje turinčius veikliųjų medžiagų, neįrašytų į I priedą, kurios jau dvejus metus nuo pranešimo apie šią direktyvą dienos, t. y. nuo 1993 m. liepos 26 d., yra rinkoje.

4 Šios veikliosios medžiagos, esančios produktų, kuriems taikoma direktyvos 8 straipsnio 2 dalyje nustatyta leidžianti nukrypti nuostata, sudėtyje, palaipsniui įvertinamos vykdant Komisijos darbų programą.

Reglamentas Nr. 3600/92/EEB

5 Reglamento (EEB) Nr. 3600/92, nustatančio išsamias darbų programos, minėtos Tarybos direktyvos 91/414/EEB dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką 8 straipsnio 2 dalyje, pirmojo etapo įgyvendinimo taisykles (OL L 366, p. 10), 5 straipsnyje nustatyta, kad Komisija parengia įvertintinų veikliųjų medžiagų sąrašą ir paskiria valstybę narę ataskaitos rengėją apie kiekvieną veikliąją medžiagą.

6 Iš Reglamento Nr. 3600/92/EEB 6 ir 7 straipsnių matyti, kad valstybė narė, paskirta ataskaitos rengėja, turi įvertinti atitinkamą veikliąją medžiagą ir pateikti Komisijai dokumentų rinkinio įvertinimo ataskaitą su rekomendacija įrašyti veikliąją medžiagą į Direktyvos 91/414/EEB I priedą arba patvirtinti kitas priemones, pavyzdžiui, išimti ją iš rinkos.

7 Taigi dokumentų rinkinio ir ataskaitos tikrinimo užduotį Komisija patiki Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatiniam komitetui, įsteigtam pagal 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002, nustatančio maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančio Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančio su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL L 31, p. 1), 58 straipsnį.

8 Reglamento (EB) Nr. 3600/92 7 straipsnio 3A dalyje, įtrauktoje 1997 m. birželio 27 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1199/97, iš dalies pakeičiančiu Reglamentą Nr. 3600/92 (OL L 170, p. 19), nustatyta, kad Komisija pateikia komitetui projektą, kuris gali būti įvairių formų. Jei veikliąją medžiagą siūloma įrašyti į direktyvos I priedą, tai pateikiamas direktyvos projektas. Jei projektu siekiama nustatyti veikliajai medžiagai neigiamą poveikį turinčias priemones, įskaitant registracijos dėl augalų apsaugos produktų, savo sudėtyje turinčių šios veikliosios medžiagos, panaikinimą, Komisija gali pasiūlyti valstybėms narėms skirto sprendimo projektą.

Ginčo aplinkybės

9 Ieškovai yra šeši. Pirmasis – *European Environmental Bureau* (EEB) – yra pagal Belgijos teisę įsteigta asociacija, kurios tikslas pagal įstatus yra būtent skatinti aplinkos apsaugą ir išsaugojimą Europos Sąjungos šalyse. EEB dalyvauja įvairiuose Komisijos patariamuosiuose organuose, būtent nuolatinėje grupėje „Augalų apsauga“ ir patariamajame komitete „Žemės ūkis ir aplinka“. Ji taip pat yra *European Habitats Forum* narė ir šiuo pagrindu turi suinteresuotos šalies ir stebėtojos statusą pagal 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvą 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, p. 7).

10 Antrasis ieškovas – *Pesticides Action Network Europe* – yra pagal Didžiosios Britanijos teisę įsteigta bendrovė, kurios tikslas – skatinti alternatyvius tvarius pesticidų naudojimo sprendimus. Ji dalyvavo suinteresuotų šalių konferencijoje dėl tematinės strategijos, susijusios su tvariu pesticidų naudojimu, vystymo (angl. *Stakeholders' Conference on the Development of a Thematic Strategy on the Sustainable Use of Pesticides*), kurią 2002 m. lapkričio 4 d. organizavo Komisija.

11 Trečiasis ieškovas – *International Union of Food, Agricultural, Hotel, Restaurant, Catering, Tobacco and Allied Workers' Associations* (toliau – *IUF*) – yra tarptautinė nacionalinių profesinių sąjungų federacija, atstovaujanti įvairiuose sektoriuose dirbantiems darbuotojams, įskaitant dirbančius žemės ūkio ir sodininkystės sektoriuje. Pagal jos įstatus *IUF* siekia būtent ginti bendruosius ir specialiuosius visų valstybių darbuotojų, dirbančių jos atstovaujamuose sektoriuose, interesus. *IUF* yra *Confédération européenne des syndicats*, kurią Europos Sąjunga pripažino kaip vienintelę Europos mastu atstovaujančią tarpprofesinę sąjungą, narė.

12 *European Federation of Trade Unions in the Food, Agricultural and Tourism sectors and allied branches* (toliau – *EFFAT*) yra pagal Belgijos teisę įsteigta asociacija, sudaranti vieną iš *IUF* regioninių atšakų. *EFFAT* dalyvauja įvairiuose Komisijos įsteigtuose patariamuosiuose organuose, tarp jų nuolatinėje grupėje „Augalų apsauga" ir patariamajame komitete „Žemės ūkis ir aplinka".

13 Penktasis ieškovas – *Stichting Natuur en Milieu* (toliau – *Natuur en Milieu*) – yra pagal Nyderlandų teisę įsteigta organizacija, kurios tikslas pagal jos įstatus yra būtent „suteikti balsą jo neturintiems vienetams" ir užtikrinti gyvą gamtą ir sveiką aplinką dabarties ir ateities kartoms. Ši organizacija yra *EEB* narė.

14 Šeštasis ieškovas – *Svenska Naturskyddföreningen* (toliau – *Naturskyddföreningen*) – yra pagal Švedijos teisę įsteigta asociacija, kurios pagrindinis tikslas pagal įstatus yra būtent suvienyti visuomenės nuomonę ir daryti įtaką sprendimų priėmimo procesui gamtos ir aplinkos apsaugos srityje bei dirbti ekologinio intereso zonų apsaugos ir jų išlaikymo tikslu. Be to, *Naturskyddföreningen* yra Švedijos pietryčiuose esančio ūkio *Osaby*, kuriame vykdoma visiškai organinio žemės ūkio veikla, savininkė. Ieškovų nuomone, vieta, kurioje yra *Osaby*, bei jame saugomų visiškai išskirtinio pobūdžio biotopai sudaro visiškai gyvybingą buveinę, tinkamą varliagyviams, pavyzdžiui, *Triturius cristatus* ir *Rana arvalis*, saugojamiems Direktyva 92/43/EEB.

15 1993 m. liepos mėn. keletas bendrovių, tarp jų *Syngenta Ltd*, pranešė Komisijai apie savo pageidavimą įrašyti parakvatą į Direktyvos 91/414 I priedą.

16 Reglamento Nr. 3600/92 I priedo 83 straipsnyje parakvatas nurodytas kaip viena iš medžiagų, įtrauktų į Komisijos darbo programos, numatytos Direktyvos 91/414 8 straipsnio 2 dalyje, pirmąjį etapą.

17 1994 m. balandžio 27 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 933/94, nustatantis augalų apsaugos priemonių veikliąsias medžiagas ir skiriantis ataskaitų rengėjas valstybes nares Komisijos reglamentui (EEB) Nr. 3600/92 įgyvendinti (OL L 107, p. 8), Jungtinę Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystę paskyrė valstybe nare ataskaitų rengėja parakvatui.

18 1996 m. spalio 31 d. Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė pateikė Komisijai įvertinimo ataskaitas ir atitinkamas rekomendacijas pagal Reglamento Nr. 3600/92 7 straipsnio 1 dalies c punktą. Valstybės narės ir Komisija šią įvertinimo ataskaitą patikrino nuolatiniame Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos komitete.

19 2003 m. birželio 12 d. *EEB*, *Pesticides Action Network Europe* ir *Naturskyddföreningen* paprašė už aplinkos apsaugą atsakingų Europos ministrų ir Komisijos neįrašyti parakvato į Direktyvos 91/414 I priedą. Be to, 2003 m. rugsėjo 25 d. *EFFAT* pateikė tokį pat prašymą Europos institucijų nariams.

Ginčijamas aktas

20 2003 m. gruodžio 1 d. Komisija priėmė direktyvą 2003/112/EB, iš dalies pakeičiančią Tarybos direktyvą 91/414/EEB, kad į ją būtų įrašyta veiklioji medžiaga parakvatas (OL L 321 p. 32, toliau – ginčijamas aktas).

21 Iš ginčijamo akto priedo 1 straipsnio matyti, kad parakvatas įtraukiamas į Direktyvos 91/414 I priedą. Tačiau iš ginčijamo akto priedo matyti, kad parakvatas gali būti naudojamas tik kaip herbicidas ir kad tam tikri produktų, savo sudėtyje turinčių šios medžiagos, tręšimo būdai draudžiami.

22 Ginčijamo akto 2 straipsnyje visų pirma nustatyta, kad valstybės narės ne vėliau kaip iki 2005 m. balandžio 30 d. priima ir paskelbia įstatymus ir teisės aktus, kurie įsigalioję įgyvendina šį ginčijamą aktą. Valstybės narės apie tai nedelsdamos informuoja Komisiją ir taiko šias nuostatas nuo 2005 m. gegužės 1 d.

23 Ginčijamo akto 3 straipsnis valstybes nares įpareigoja būtent peržiūrėti visus registruotus augalų apsaugos produktus, savo sudėtyje turinčius parakvato, kad būtų užtikrintas Direktyvos 91/414 I priede nustatytų sąlygų, taikomų šiems produktams, laikymasis.

24 Pagal ginčijamo akto 4 straipsnio pirmą pastraipą valstybės narės užtikrina, kad registracijos turėtojai ne vėliau kaip 2008 m. kovo 31 d. praneša apie riziką mažinančių priemonių, taikytinų per priežiūros programą, poveikius ir naujovių įgyvendinimą parakvato turinčiose medžiagose. Šioje nuostatoje taip pat numatyta, kad valstybės narės šią informaciją Komisijai pateikia nedelsdamos. Pagal ginčijamo akto 4 straipsnio antrąją pastraipą Komisija pateikia Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatiniam komitetui ataskaitą apie šios direktyvos taikymą nurodydama, ar tebevykdomi reikalavimai dėl įrašymo į šios direktyvos I priedą, ir gali pasiūlyti bet kurį šios direktyvos pakeitimą, įskaitant prireikus išbraukimą iš I priedo, kurį ji mano esant būtiną.

25 Ginčijamo akto 5 straipsnyje nustatyta įsigaliojimo data – 2004 m. lapkričio 1 d.

26 Galiausiai ginčijamo akto 6 straipsnyje nurodoma, kad ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Procesas ir šalių reikalavimai

27 2004 m. vasario 27 d. Pirmosios instancijos teismui pateiktu pareiškimu ieškovai pareiškė šį ieškinį.

28 2004 m. gegužės 18 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai pateiktu atskiru dokumentu atsakovė, remdamasi Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 114 straipsniu, pateikė prieštaravimą dėl priimtinumo. 2004 m. liepos 30 d. ieškovai pateikė savo pastabas dėl šio prieštaravimo.

29 2004 m. birželio 9 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai pateiktu atskiru dokumentu *Syngenta Ltd* paprašė leisti įstoti į šią bylą atsakovės pusėje. 2004 m. spalio 14 d. nutartimi Pirmosios instancijos teismo antrosios kolegijos pirmininkas šį prašymą patenkino. Įstojusi į bylą šalis per nustatytą terminą nepateikė savo paaiškinimo.

30 Ieškovai Pirmosios instancijos teismo prašo:

— panaikinti ginčijamą aktą,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

31 Atsakovė Pirmosios instancijos teismo prašo:

— atmesti ieškinį kaip nepriimtiną,

— priteisti iš ieškovų bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

32 Pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 114 straipsnio 1 dalį, jeigu šalis prašo, Pirmosios instancijos teismas gali priimti sprendimą dėl priimtinumo nenagrinėdamas bylos iš esmės. Pagal to paties straipsnio 3 dalį, išskyrus atvejus, kai Pirmosios instancijos teismas nusprendžia kitaip, likusi proceso dalis vyksta žodžiu. Pirmosios instancijos teismas mano, kad šiuo atveju bylos medžiagoje yra pakankamai informacijos ir nereikia pradėti žodinės proceso dalies.

Dėl nepriimtinumo, susijusio su ginčijamo akto pobūdžiu

33 Komisija pažymi, kad EB 230 straipsnio ketvirtoji pastraipa nenurodo fizinio arba juridinio asmens galimybės ginčyti direktyvą. Todėl ieškovai, reikalaudami Pirmosios instancijos teismo panaikinti ginčijamą aktą, Bendrijos teisėjo prašo neatsižvelgti į tikslią EB 230 straipsnio ketvirtosios pastraipos formuluotę. Bet kuriuo atveju ieškinys dėl ginčijamo akto yra nepriimtinas dėl norminio direktyvų pobūdžio.

34 Šiuo požiūriu Pirmosios instancijos teismas konstatuoja, kad, priešingai nei teigia Komisija, to, kad EB 230 straipsnio ketvirtoji pastraipa aiškiai nenumato privačių asmenų pareiškiamo ieškinio dėl direktyvos panaikinimo priimtinumo, nepakanka, kad tokie ieškiniai būtų pripažinti nepriimtinais (žr. 2003 m. gegužės 6 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Vannieuwenhuyze-Morin prieš Parlamentą ir Tarybą*, T-321/02, Rink. p. II-1997, 21 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką). Iš tikrųjų Bendrijos institucijos negali vien pasirinkdamos nagrinėjamo akto formą pašalinti teisminės apsaugos, kurią privatiems asmenims suteikia ši Sutarties nuostata (žr. 2002 m. sausio 14 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *Association contre l'heure d'été prieš Parlamentą ir Tarybą*, T-84/01, Rink. p. II-99, 23 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

35 Taip pat Komisija klaidingai teigia, kad normatyvinis ginčijamo akto pobūdis užkerta kelią jam būti privačių asmenų pareiškiamo ieškinio dėl panaikinimo dalyku. Iš tikrųjų iš teismo praktikos matyti, kad tam tikromis aplinkybėmis, netgi bendrai visiems suinteresuotiems ūkio subjektams taikomas norminis aktas gali būti tiesiogiai ir konkrečiai susijęs su kai kuriais iš jų (1991 m. gegužės 16 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Extramet Industrine prieš Tarybą*, C-358/89, Rink. p. I-2501, 13 punktas; 1994 m. gegužės 18 d. Sprendimo *Codorniu prieš Tarybą*, C-309/89, Rink. p. I-1853, 19 punktas, ir 2001 m. lapkričio 22d. Sprendimo *Antillean Rice Mills prieš Tarybą*, C-451/98, Rink. p. I-8949, 46 punktas; 2001 m. gruodžio 6 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Emesa Sugar prieš Tarybą*, T-43/98, Rink. p. II-3519, 47 punktas).

36 Šiomis aplinkybėmis atmestinas su ginčijamo akto prigimtimi susijęs nepriimtinumo pagrindas.

Dėl nepriimtinumo, susijusio su tuo, kad ieškovai neturi teisės pareikšti ieškinį

Šalių argumentai

37 Komisija neigia, kad ieškovai yra tiesiogiai ir konkrečiai susiję su ginčijamu aktu. Kalbėdama apie tai, ar ieškovai yra konkrečiai susiję su ginčijamu aktu, ji teigia, kad fizinis arba juridinis asmuo gali būti konkrečiai susijęs su teisės aktu, tik jei jis jam daro poveikį dėl tam tikrų jo ypatingų savybių arba faktinių aplinkybių, kurios jį išskiria iš kitų asmenų ir tokiu būdu jį individualizuoja analogiškai asmeniui, kuriam šis aktas skirtas (žr. 2004 m. balandžio 1 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija prieš Jégo-Quéré*, C-263/02 P, Rink. p. I-3425, 45 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką). Šioje byloje taip nėra.

38 Ieškovai teigia, jog jie yra tiesiogiai ir konkrečiai susiję su ginčijamu aktu.

39 Kiek tai susiję su konkretaus poveikio sąlyga, pirma, jie teigia, kad jiems ginčijamas aktas daro konkretų poveikį, nes kiekvieno iš jų veikla skirta ginti aukštesnius šioje byloje nagrinėjamus interesus – apsaugoti aplinką ir visuomenės sveikatą. Taigi *EEB*, *Natuur en Milieu* ir *Naturskyddföreningen* veikia aplinkos apsaugos ir gamtos apsaugos, įskaitant laukinę gamtą, srityje pagal Direktyvą 92/43. *IUF* ir *EFFAT* veikia būtent žemės ūkio darbuotojų interesų apsaugos, įskaitant jų sveikatos apsaugą,

srityje. Ginčijamas aktas konkrečiai paveikia šiuos interesus, nes dėl jo, pažeidžiant Bendrijos teisę, „susilpnėja" šių interesų apsauga. Jie priduria, kad ginčijamas aktas ypač veikia *Naturskyddföreningen*, kurios nuosavybės teisės nagrinėjamos šioje byloje.

40 Antra, jie tvirtina, kad *EEB* ir *EFFAT* turi specialų Komisijos ir kitų Europos institucijų patarėjų jų atitinkamų kompetencijų srityse statusą, kad *Natuur en Milieu*, *Naturskyddföreningen* ir *IUF* turi tapatų statusą kitose nacionalinėse ir viršvalstybinėse institucijose ir kad remdamiesi jų įstatuose nurodytu tikslu tam tikri ieškovai aiškiai paprašė Komisijos neįrašyti parakvato į Direktyvos 91/414 I priedą.

41 Trečia, jie iš esmės tvirtina, kad Nyderlandų teisės sistemoje *Natuur en Milieu* laikoma tiesiogiai ir konkrečiai susijusi su teisės normų, saugančių aplinkos ir laukinės gyvūnijos interesus, pažeidimais, o pagal Švedijos teisę taip yra ir *Naturskyddföreningen* atžvilgiu.

42 Ketvirta, ieškovai teigia, kad ieškinys turi būti priimtas dėl veiksmingos teisminės apsaugos reikalavimo, dėl gynybos priemonių lygybės ir dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Århus konvencijos dėl galimybės susipažinti su informacija, visuomenės dalyvavimo ir teisminės gynybos prieinamumo aplinkos apsaugos srityje nuostatų taikymo Europos Bendrijų institucijoms ir agentūroms pasiūlymo (COM/2003/0622 galutinis, toliau – Århus reglamento pasiūlymas).

43 Kalbant visų pirma apie būtinybę jiems užtikrinti veiksmingą teisminę apsaugą, ieškovai teigia, kad ginčijamo akto panaikinimas kliudytų įvairiose valstybėse narėse pradėti daugybę sudėtingų, ilgų ir brangiai kainuojančių registracijos procedūrų. Jų nuomone, jeigu jie turėtų kreiptis į nacionalinius teismus, jiems tektų pareiga prižiūrėti galimą registracijos prašymų pateikimą visose valstybėse narėse, nagrinėti valstybių, kuriose buvo pateikti registracijos prašymai, teisės sistemą ir pradėti procedūras kompetentingose nacionalinėse jurisdikcijose. Be to, dėl Direktyvos 91/414 10 straipsnyje numatyto abipusio pripažinimo principo ieškovai, norintys protestuoti dėl produktų, savo sudėtyje turinčių parakvato, pateikimo į rinką, turėtų įstoti į visas nacionalines procedūras. Galiausiai jie teigia, kad, priešingai nei teigia Komisija, tai nėra vien patogumo klausimas, nes praktiškai neįmanoma, kad nacionalinis teismas pasisakytų dėl ginčijamo akto teisėtumo. Iš to matyti, kad atsižvelgiant į teisių gynimo priemonių veiksmingumą, ieškovams pripažintą pagal Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 6 ir 13 straipsnius (toliau – EŽTK), kurie taikomi Pirmosios instancijos teismui pagal ES 6 straipsnio 2 dalį, ieškovai turi teisę pareikšti šį ieškinį Pirmosios instancijos teisme.

44 Pagaliau dėl procesinio lygiateisiškumo principo ieškovai visų pirma teigia, kad tokio parakvato gamintojo, koks yra *Syngenta*, ieškinys dėl ginčijamo akto pripažintinas priimtinu remiantis EB 230 straipsnio ketvirtąja pastraipa – tai išplaukia iš 2001 m. sausio 24 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *Iberotam ir kt. prieš Komisiją* (T-112/00 ir T-122/00, Rink. p. II-97, 79 punktas). Pagal EŽTK 6, 13 ir 14 straipsniuose įtvirtintą procesinio lygiateisiškumo principą reikalaujama, kad šalys, kurioms Komisijos priimtas aktas sukelia neigiamą poveikį, galėtų pasinaudoti tokiomis pat galimybėmis teisių gynimo priemonių srityje. Šiuo požiūriu jie priduria, kad 1969 m. gruodžio 10 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Eridania ir kt. prieš Komisiją* (10/68 ir 18/68, Rink. p. 459), pagal kurį privačių asmenų teisė pareikšti ieškinį negali išplaukti vien iš to, kad jie konkuruoja su asmenimis, kuriems skirtas ginčijamas aktas, nesvarbus šioje byloje, nes šis sprendimas susijęs su konkurencijos santykiais, kurie šioje byloje visiškai nenagrinėjami.

45 Pagaliau ieškovai teigia, kad jų ieškinys priimtinas atsižvelgiant į Århus reglamento pasiūlymo motyvus. Šiuose motyvuose Komisija manė, jog nebūtina iš dalies pakeisti EB 230 straipsnį, kad Europos aplinkos apsaugos organizacijoms, kurios atitinka tam tikrus šiame pasiūlyme nustatytus objektyvius kriterijus, būtų pripažinta teisė pareikšti ieškinį. Taigi ieškovai atitinka minėtus kriterijus, ir to, remiantis Komisijos pozicija, pakanka, kad jiems būtų pripažinta teisė pareikšti ieškinį dėl ginčijamo akto panaikinimo.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

46 Pagal EB 230 straipsnio ketvirtąją pastraipą „kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo gali <...> pareikšti ieškinį dėl jam skirto sprendimo arba sprendimo, kuris, nors ir būtų kitam asmeniui skirto reglamento ar sprendimo formos, yra tiesiogiai ir konkrečiai su juo susijęs".

47 Šioje byloje iš ginčijamo akto 6 straipsnio aišku, kad jis skirtas tik valstybėms narėms. Taigi ieškovai turi įrodyti, būtent kad jie yra konkrečiai susiję su aktu, kuris jiems nėra skirtas.

48 Šiuo atžvilgiu iš nusistovėjusios teismo praktikos matyti, kad ieškovai, kuriems, kaip šioje byloje, nėra skirtas aktas, gali teigti, jog jie yra konkrečiai su juo susiję, tik tuomet, jei jis jiems daro poveikį dėl tam tikrų ypatingų jų savybių arba faktinių aplinkybių, kurios juos išskiria iš kitų asmenų ir tokiu būdu juos individualizuoja

analogiškai asmeniui, kuriam šis aktas skirtas (žr. 2002 m. liepos 25 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Unión de Pequeños Agricultores prieš Tarybą*, C-50/00 P, Rink. p. I-6677, 36 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

49 Taigi reikia patikrinti, ar šioje byloje ieškovai yra susiję su ginčijamu aktu dėl tam tikrų jų ypatingų savybių arba ar yra faktinės aplinkybės, kurios, atsižvelgiant į ginčijamą aktą, juos išskiria iš kitų asmenų.

50 Siekdami įrodyti, jog jie yra konkrečiai susiję su ginčijamu aktu, ieškovai visų pirma teigia, jog šis aktas jiems daro konkretų poveikį dėl rimtų neigiamų pasekmių, kurias jis sukelia aplinkos apsaugai, darbuotojų sveikatos apsaugai ir kurios faktiškai pasireiškia šių interesų apsaugos mažinimu. Tačiau *Naturskyddföreningen* taip pat daromas konkretus poveikis dėl pažeidimų, kuriuos sukelia ginčijamas aktas jos nuosavybės teisėms.

51 Visų pirma pažymėtina, kad ieškovai nei nurodė, kodėl ginčijamas aktas mažina aplinkos ir darbuotojų sveikatos apsauga, nei pateikė konkrečių įrodymų, pagrindžiančių tariamą sunkų *Naturskyddföreningen* nuosavybės teisių pažeidimą.

52 Be to, pažymėtina, kad šioje byloje ginčijamas aktas iš esmės pakeitė iš dalies Direktyvos 91/414 I priedą jame nurodant aktyviąją medžiagą parakvatą ir

patikslinant jos, kaip aktyviosios medžiagos, naudojimo sąlygas (1 straipsnis); įpareigojo valstybes nares, pirma, peržiūrėti visus registruotus augalų apsaugos produktus, savo sudėtyje turinčius parakvato, ir, antra, iš naujo įvertinti įregistruotus apsaugos produktų, savo sudėtyje turinčius parakvato (3 straipsnis); įpareigojo valstybes nares užtikrinti, kad registracijos turėtojai ne vėliau kaip 2008 m. kovo 31 d. praneštų apie riziką mažinančių priemonių, taikytinų per priežiūros programą, poveikius ir naujovių įgyvendinimą parakvato turinčiose medžiagose (4 straipsnio pirmoji pastraipa) bei įpareigojo Komisiją pateikti Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatiniam komitetui ataskaitą apie šios direktyvos taikymą nurodant, ar tebevykdomi reikalavimai dėl įrašymo į šios direktyvos I priedą, ir pasiūlyti bet kurį šios direktyvos pakeitimą, įskaitant prireikus išbraukimą iš I priedo, kurį ji mano esant būtiną (4 straipsnio antroji pastraipa).

53 Neatsižvelgiant į klausimą, kuri ar kurios iš šių nuostatų, ieškovų nuomone, sunkiai pažeidžia jų ginamus interesus susilpnindamos šių interesų apsaugą ir vieno iš jų atžvilgiu sunkiai pažeidžia nuosavybės teises, visų pirma konstatuotina, kad šios nuostatos joms, kaip ir bet kuriam kitam asmeniui, esančiam tokioje pat padėtyje, daro poveikį vien dėl to, kad objektyviai jos yra organizacijos, veikiančios aplinkos, darbuotojų sveikatos arba net nuosavybės teisių savininkų apsaugos srityse.

54 Taigi, kaip matyti iš teismo praktikos, šios vienos savybės nepakanka, kad būtų įrodyta, jog ieškovai yra konkrečiai susiję su ginčijamu aktu (žr. 1998 m. balandžio 2 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Greenpeace ir kt. prieš Komisiją*, C-321/95 P, Rink. p. I-1651, 28 punktą ir 2003 m. balandžio 30 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *Villiger Söhne prieš Tarybą*, T-154/02, Rink. p. II-1921, 47 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

55 Iš to, kas išdėstyta pirmiau, matyti, kad tariamos ginčijamo akto rimtos neigiamos pasekmės ieškovų interesams ir nuosavybės teisėms neleidžia nustatyti, kad jie konkrečiai susiję su ginčijamu aktu.

56 Antra, ieškovai teigia, kad *EEB* ir *EFFAT* turi specialų patarėjų statusą Bendrijos institucijose, kad *Natuur en Milieu*, *Naturskyddföreningen* ir *IUF* turi panašų statusą nacionalinėse arba viršvalstybinėse institucijose ir kad, remdamiesi jų įstatuose nurodytu tikslu, tam tikri ieškovai aiškiai Komisijos paprašė neįrašyti parakvato į Direktyvos 91/414 I priedą.

57 Šiuo požiūriu visų pirma primintina, kad tai, jog asmuo vienaip ar kitaip dalyvauja Bendrijos akto priėmimo procedūroje, individualizuoja jį šio aptariamo akto atžvilgiu tik tada, jeigu taikomi Bendrijos teisės aktai šiam asmeniui numatė tam tikras procesines garantijas (žr. 2002 m. balandžio 29 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *Bactria prieš Komisiją*, T-339/00, Rink. p. II-2287, 51 punktą ir joje nurodytą teismo praktiką). Taigi šioje byloje priimant ginčijamą aktą taikomi Bendrijos teisės aktai ieškovams nenumatė jokios procesinės garantijos nei jokio Bendrijos, nacionalinių arba viršvalstybinių patariamųjų institucijų, į kurių sudėtį tariamai įėjo ieškovai, dalyvavimo. Todėl nei tai, kad ieškovai prašė Bendrijos institucijų neįrašyti parakvato į Direktyvos 91/414 I priedą, nei tai, kad jie tariamai dalyvavo patariamuosiuose organuose, neleidžia teigti, jog jie yra konkrečiai susiję su ginčijamu aktu.

58 Trečia, kalbant apie argumentą, pagal kurį Nyderlandų ir Švedijos teisė pripažįsta, jog ieškovai yra tiesiogiai ir konkrečiai susiję su aktais, pažeidžiančiais jų ginamus

interesus, pažymėtina, kad tam tikrose valstybių narių teisės sistemose šiems ieškovams pripažinta teisė pareikšti ieškinį neturi reikšmės vertinant jų teisę pareikšti ieškinį dėl Bendrijos akto panaikinimo pagal EB 230 straipsnio ketvirtąją pastraipą (žr. 1995 m. rugpjūčio 9 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *Greenpeace ir kt. prieš Komisiją*, T-585/93, Rink. p. II-2205, 51 punktą).

59 Iš to, kas pasakyta, išplaukia, kad pagal šiuo metu galiojančias teisės nuostatas Bendrijos teisė nenumato galimybės pareikšti kolektyvinį ieškinį Bendrijos teisme, kaip šioje byloje to reikalavo ieškovai.

60 Ketvirta, ieškovai teigia, kad veiksminga teisminė apsauga, įtvirtinta EŽTK, taikomos Bendrijos institucijoms pagal EB 6 straipsnio 2 dalį, 6 ir 13 straipsniuose, reikalauja, jog šis ieškinys būtų pripažintas priimtinu remiantis visų pirma tuo, kad nacionaliniuose teismuose pradėtos procedūros yra ilgos, sudėtingos ir brangiai kainuojančios, bei, antra, tuo, kad šie teismai negali išspręsti šiame ieškinyje keliamų klausimų.

61 Šiuo požiūriu Teisingumo Teismas nusprendė, kad teisė į veiksmingą teisminę apsaugą yra vienas iš bendrųjų teisės principų, kurie išplaukia iš valstybių narių bendrų konstitucinių tradicijų, ir kad iš tikrųjų ši teisė taip pat buvo nurodyta EŽTK 6 ir 13 straipsniuose (pirma minėto *Unión de Pequeños Agricultores prieš Tarybą* sprendimo 38 ir 39 punktai).

62 Tame pačiame sprendime Teisingumo Teismas nurodė, kad EB sutartis, t. y., viena vertus, EB 230 ir 241 straipsniai ir, kita vertus, EB 234 straipsnis, nustatė išsamią teisių gynimo priemonių ir procedūrų sistemą, skirtą užtikrinti institucijų aktų teisėtumo priežiūrą, ją patikėdama Bendrijos teismams. Pagal šią sistemą fiziniai arba juridiniai asmenys, negalintys tiesiogiai apskųsti visuotinai taikomų Bendrijos aktų dėl EB 230 straipsnio ketvirtojoje pastraipoje nustatytų priimtinumo sąlygų, turi galimybę atitinkamais atvejais netiesiogiai remtis tokių aktų negaliojimu pagal EB 241 straipsnį Bendrijos teisme arba nacionaliniuose teismuose, skatindami pastaruosius teismus, kurie neturi jurisdikcijos pripažinti šių aktų negaliojimo, pateikti atitinkamą prejudicinį klausimą Teisingumo Teismui (šios nutarties 48 punkte minėto sprendimo *Unión de Pequeños Agricultores prieš Tarybą* 40 punktą).

63 Pagaliau iš teismo praktikos matyti, kad Bendrijos teisėjui pateikiamo ieškinio dėl panaikinimo priimtinumas negali priklausyti nuo, ar yra galimybė gintis nacionaliniuose teismuose, leidžianti išnagrinėti akto, kurį prašoma panaikinti, teisėtumą (žr. 48 punkte minėto sprendimo *Unión de Pequeños Agricultores prieš Tarybą* 46 punktą).

64 Iš to matyti, kad pagal Teisingumo Teismo nustatytą teisminę sampratą vien ieškovų nurodytas argumentas, susijęs su veiksminga teismine apsauga, negali pagrįsti jų ieškinio priimtinumo.

65 Penkta, ieškovai teigia, kad jų ieškinys turi būti pripažintas priimtinu pagal lygybės prieš įstatymą ir teismą principą. Šiuo požiūriu pažymėtina, kad iš teismo praktikos matyti, jog vien tai, kad ieškovui aktas daro priešingą poveikį nei asmeniui, turinčiam teisę pareikšti ieškinį dėl šio akto panaikinimo, nepakanka suteikti šiam ieškovui

teisę pareikšti ieškinį (žr. 44 punkte minėto sprendimo *Eridania ir kt. prieš Komisiją* 7 punktą ir 2000 m. gegužės 23 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Comité d'entreprise de la société française de production ir kt. prieš Komisiją*, C-106/98 P, Rink. p. I-3649, 41 punktą). Šiomis aplinkybėmis net sutinkant su tuo, kad, kaip teigia ieškovai, įstojanti į bylą šalis turi teisę pareikšti ieškinį dėl ginčijamo akto panaikinimo, vien ši aplinkybė negali įrodyti, nei kad ieškovai tenkina reikalavimą būti konkrečiai susijusiais su ginčijamu aktu, nei atleidžia juos nuo pareigos įrodyti, jog jie šį reikalavimą tenkina.

66 Šešta, ieškovai teigia, kad jų teisė pareikšti ieškinį išplaukia iš to, kad pirmiausia Komisija nurodo pasiūlymo dėl reglamento Århus motyvų santrauką, kad Europos aplinkos apsaugos asociacijos, tenkinančios tam tikrus objektyvius kriterijus, turi teisę pareikšti ieškinį EB 230 straipsnio ketvirtosios pastraipos prasme ir kad šioje byloje ieškovai tenkina šiuos objektyvius kriterijus.

67 Šiuo atžvilgiu visų pirma pažymėtina, kad normų hierarchiją reglamentuojantys principai (visų pirma žr. 1992 m. spalio 27 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Vokietija prieš Komisiją*, C-240/90, Rink. p. I-5383, 42 punktą) prieštarauja tam, kad antrinės teisės aktas suteiktų fiziniams asmenims, kurie netenkina EB 230 straipsnio ketvirtosios pastraipos reikalavimų, teisę pareikšti ieškinį. Tai savaime taikoma *a fortiori* antrinės teisės akto pasiūlymo motyvų santraukai.

68 Todėl ieškovų nurodyta motyvų santrauka neatleidžia jų nuo pareigos įrodyti, jog jie yra konkrečiai susiję su ginčijamu aktu. Be to, net sutikdami, kad ieškovai yra kvalifikuotos organizacijos pasiūlymo dėl Århus reglamento prasme, konstatuotina,

jog jie nenurodo jokios priežasties, dėl kurios ši savybė leidžia manyti, jog jie yra konkrečiai susiję su ginčijamu aktu.

69 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad ieškovai nėra konkrečiai susiję su ginčijamu aktu. Todėl ieškinys turi būti pripažintas nepriimtinu, nesant reikalo nagrinėti, ar ieškovai yra tiesiogiai susiję su šiuo aktu.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

70 Pagal Procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to prašė. Ieškovai pralaimėjo bylą, jie turi padengti Komisijos išlaidas pagal jos pateiktus reikalavimus.

71 Pagal Procedūros reglamento 87 straipsnio 4 dalį Pirmosios instancijos teismas gali nurodyti, kad į bylą įstojusi šalis turi pati padengti savo bylinėjimosi išlaidas. Šioje byloje įstojusios į bylą šalys pačios padengia savo išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais,

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (antroji kolegija)

nutaria:

1. **Atmesti ieškinį kaip nepriimtiną.**

2. **Ieškovai padengia savo ir Komisijos bylinėjimosi išlaidas.**

3. **Įstojusi į bylą šalis padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Priimta 2005 m. lapkričio 28 d. Liuksemburge.

Kancleris

E. Coulon

Pirmininkas

J. Pirrung